

Dosarul nr. 2rac-114/23
2-19103502-01-2rac-06062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (R. Pascari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, V. Mihaila, A. Braga)

ÎNCHEIERE

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tircom Service”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tircom Service” împotriva Cooperativei de Întreprinzători „Pro Organic Fruct” cu privire la încasarea sumei, a penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tircom Service” și menținută hotărârea din 14 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 22 mai 2019, SRL „Tircom Service” a depus cerere de chemare în judecată împotriva CÎ „Pro Organic Fruct” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 13 martie 2019 între SRL „Tircom Service”, în calitate de companie de transport și de expediere și CÎ „Pro Organic Fruct” a fost încheiat contractul-comandă nr. F2 privind prestarea serviciilor de transportare și expediere a mărfii – mere, pe ruta MD-UA-RU.

Reclamantul a relatat că a prestat servicii de transportare și expediere în baza contractului sus-menționat, iar CÎ „Pro Organic Fruct” a avut obligația să achite remunerația convenită între părți în contractul de transportare, prevăzut de punctul 11, în valoare de 2 600 dolari SUA. Suma de 500 dolari SUA a fost primită de către șofer, adică din valoarea sumei pentru transportare, suma de 2 100 dolari SUA, a rămas restantă, cât și suma de 600 dolari SUA, pentru staționare supranormativă.

În total pîrîtul înregistrează restanța, în mărime de 2 700 dolari SUA care au fost convertiți în MDL, la cursul oficial al BNM, la ziua vămuirii și anume, la data de 28 martie 2019. Iar penalitatea în sumă de 57 420,09 de lei a fost calculată pînă la data de 13 mai 2019, data întocmirii cererii de chemare în judecată.

A relatat reclamantul că potrivit contractului-comandă, SRL „Tircom Service” a pregătit spre încărcare autovehiculul cu nr. de înmatriculare K210 MO 39 / AH 497239. Conform scrisorii de trăsură CMR Nr. 2185112, marfa a fost livrată la data de 28 martie 2019. Din partea CÎ „Pro Organic Fruct” nu a parvenit nici o reclamație privind starea mărfii sau calitatea serviciilor prestate. Pârâtul a fost informat prin intermediul convorbirilor telefonice despre datoria creată, iar la 02 aprilie 2019 i-a fost înaintată și somația de achitare a datoriei. Pârâtul a dispus de suficient timp pentru achitarea datoriei și rezolvarea conflictului pe cale amiabilă, dar nu a dorit acest lucru.

A mai indicat reclamantul că, părțile au stabilit penalitatea în cazul încălcării termenului de achitare de către client, în pct. 38 al contractului, potrivit căruia pentru neachitarea în termen a ratei pentru transportare, specificat în contractul-comanda, clientul achita executorului o penalitate în valoare de 3% procente din prețul de transport pentru fiecare zi de întârziere.

A notat că la 29 martie 2019, SRL „Tircom Service” a expediat în adresa pârâtului reclamația nr. 20/03/19, prin care a adus la cunoștință că la executarea transportării date, a fost provocată staționare supranormativă a autocamionului, care este confirmată prin foaia de fixare a staționării supranormative, semnată și șampilată de organele împuternicite de stat ale frontierei. Staționarea supranormativă a durat 6 zile, ceea ce conform contractului-comandă încheiat între părți, în pct. 29 formează o sumă de 600 dolari SUA.

A solicitat reclamantul încasarea de la CÎ „Pro Organic Fruct” a datoriei totale în sumă de 46 683 de lei, a penalității în sumă de 57 420,09 de lei și a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 3 123,50 de lei.

Prin hotărârea din 14 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată SRL „Tircom Service” împotriva CÎ „Pro Organic Fruct” cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 05 august 2022, SRL „Tircom Service”, a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii, de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SRL „Tircom Service” și menținută hotărârea din 14 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru decide astfel instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea înaintată ca neîntemeiată or, reieșind din materialele cauzei nu se regăsesc înscrisuri confirmative care ar proba temeinicia pretenției înaintate de către SRL „Tircom Service”, cu privire la încasarea datoriei conform contractului de transport din 13 martie 2019. Prima instanță just a concluzionat că, în lipsa scrisorii de trăsură, a facturii fiscale împreună cu actul de prestare a serviciilor este imposibilă dovedirea faptului că tranzacția a fost realizată, or, faptele economice se realizează anume prin documente contabile cum ar fi bonuri de plată, facturi fiscale, facturi de expediție, etc.

A mai reținut Curtea de apel Chișinău că, instanța de judecată corect a conchis asupra faptului că nu poate fi reținut ca probă nici ordinul de plată nr. 281 din 24.09.2019 potrivit căruia CÎ „Pro Organic Fruct” a achitat în contul SRL „Tircom Service” suma de 36 309 de lei, or, din conținutul acestuia se atestă că plata respectivă

a fost destinată pentru servicii de transport conform facturii din 15 mai 2017, iar reieșind din acțiunea înaintată pretențiile reclamantului rezidă din contractul-comandă nr. F-2, privind prestarea serviciilor de transportare și expediere a mărfii încheiat la data de 11.03.2019.

De asemenea s-a reținut faptul că atât în instanța de fond cât și instanța de apel reclamantul/apelant nu a prezentat probe din care să rezulte cert temeiul apariției obligației pârâtului și/sau care ar dovedi executarea contractului însuși de către transportatorul - SRL „Tircom Service”.

La 20 aprilie 2023, SRL „Tircom Service”, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele inferioare, au ignorat existența scrisorii de trăsură, deoarece în motivarea hotărârii se face referire despre lipsa scrisorii de trăsură prin care ar fi confirmată realizarea tranzacției. De asemenea, instanța de apel, prin ignorarea CMR-lui, nu a apreciat la justa sa valoare probele anexate și anume scrisoarea de trăsură nr. 2185112, din considerentul că există divergențe între contract și CMR cu referire la numele expeditorului și numele destinatarului mărfii.

A mai indicat recurentul că, instanța de fond și de apel eronat au reținut faptul declarat de către intimat precum că transferul efectuat la data de 24.09.2019 de către CÎ „Pro Organic Fruct” pe contul de decontare a SRL „Tircom Service” în sumă de 36 309 de lei este o eroare și că intimatul a efectuat greșit achitarea, nu corespunde realității, deoarece între părți, pînă la data de 13 martie 2019, data încheierii contractului Nr. F-2, nu au existat careva relații contractuale anticipate.

Recurentul a relatat că, CÎ „Pro Organic Fruct” niciodată nu a solicitat restituirea sumei în mărime de 36 309 de lei care, din declarațiile intimatului, a fost transferată greșit. Or, nici pînă la data emiterii hotărârii, intimatul nu a dovedit prin probe înaintarea pretenției cu privire la restituirea sumei nominalizate, ca fiind transferată greșit.

A menționat recurentul că instanța de apel a emis decizia recurată cu aplicarea și interpretare eronată a normelor de drept material, circumstanțele importante ale cauzei nu au fost elucidate pe deplin, fiind superficial evaluate materialele dosarului. Totodată, nu au fost luate în considerare argumentele și probele prezentate, în rezultat concluziile instanței de apel nu corespund circumstanțelor reale ale cauzei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 26 ianuarie 2023.

La 10 martie 2023, copia deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d. 207, vol.1).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de SRL „Tircom Service”, la 20 aprilie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 16 iunie 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de SRL „Tircom Service” cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 105).

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de SRL „Tircom Service” a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de SRL „Tircom Service”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tircom Service”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc